

ABVA 2021

Allmänna bestämmelser för användande av Ludvika kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning samt information till fastighetsägare

Beslutad av kommunfullmäktige i Ludvika kommun den 18 oktober 2021, § 133.

Innehåll

ABVA 21	3
Inledning	3
Inkoppling till den allmänna anläggningen.....	3
Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen	3
Användning av den allmänna avloppsanläggningen	4
Information till fastighetsägare om allmänna vatten- och avloppstjänster....	6
Inledning	6
Huvudman för den allmänna VA-anläggningen.....	6
Verksamhetsområde.....	6
Fastighetsägare	6
Vad ingår i den allmänna VA-anläggningen?	6
Vad ingår i fastighetsägarens VA-installation?	7
Servisledning.....	7
Juridisk ansvarsfördelning.....	7
Kostnadsfördelning.....	7
Förbindelsepunkters lägen	7
Anslutning till den allmänna VA-anläggningen.....	8
Anmälan om anslutning	8
Ny förbindelsepunkt	9
Avgiftsskyldighet	9
Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen.....	9
Dricksvattnets kvalitet, tryck och mängd	9
Begränsning av vattenleverans	9
Andra vatteninstallationer.....	10
Dricksvatten för andra ändamål.....	10
Användning av vatten som energikälla	10
Anslutning till sprinklerinstallation	10
Vattenmätare	10
Användning av den allmänna avloppsanläggningen	12
Avloppsvatten	12
Avloppsvattnets beskaffenhet	12
Fastighet som används till annat än bostad	12
Dag- och dränvatten	13
Inkoppling av dränvatten till den allmänna avloppsanläggningen	13
LTA-system (Lätt Trycksatt Avloppssystem).....	14
Avgifter	14
Övrigt	14
Anmäl ändringar.....	14
Anmäl ägarbyte	14
Vattenavstängning	14
Risk för källaröversvämning.....	15
Förebygg vattenskador.....	15

ABVA 21

Inledning

1. För fastighetsägares användning av den allmänna VA-anläggningen i Ludvika kommun gäller vad som föreskrivs i Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) eller annan författning samt vad som nedan föreskrivs.

Vad som enligt dessa bestämmelser gäller för fastighetsägaren gäller även för den som innehar fast egendom med tomträtt, ständig besittningsrätt, fideikommissrätt eller på grund av testamentariskt förordnande.

Har huvudmannen träffat avtal med annan än fastighetsägare om användning av anläggningen, gäller för denne jämlikt 5 § Lagen om allmänna vattentjänster vad som i lagen och dessa allmänna bestämmelser föreskrivs om fastighetsägare.

Med fastighet kan enligt 4 § Lagen om allmänna vattentjänster i vissa fall även förstås byggnad eller annan anläggning, som ej tillhör ägaren till marken.

Fastighetsägare är skyldig att följa ändring i och tillägg till dessa allmänna bestämmelser.

2. Huvudman för den allmänna VA-anläggningen i Ludvika kommun är Wessman Vatten & Återvinning AB, helägt kommunalt bolag, nedan kallad huvudmannen.

Inkoppling till den allmänna anläggningen

3. Fastighetsägare som vill ansluta fastigheten till den allmänna anläggningen ska göra skriftlig anmälan till huvudmannen som sedan ombesörjer inkoppling.

Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen

4. Huvudmannen levererar vatten till fastighet, vars ägare har rätt att använda den allmänna dricksvattenanläggningen och som iakttar gällande bestämmelser för användandet.

Huvudmannens leveransskyldighet avser endast vatten av dricksvattenkvalitet för normal hushållsanvändning. Huvudmannen garanterar inte att visst vattentryck eller viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.

Vatten som levereras genom allmän VA-anläggning får utnyttjas för värmeutvinning endast om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger detta.

5. Huvudmannen har rätt att begränsa eller avbryta vattenleveransen när denne finner det nödvändigt för att förebygga person- eller egendomsskada samt för reparation, ändring, kontroll eller annan sådan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägare skyldig att reducera sin vattenförbrukning enligt huvudmannens anvisningar.

Vid planlagt leveransavbrott lämnar huvudmannen på lämpligt sätt meddelande om detta.

6. Ska vattenförbrukning hos fastighetsägare fastställas genom mätning tillhandahålls vattenmätare av huvudmannen och förblir huvudmannens egendom. Huvudmannen bestämmer antalet mätare och vilket slag av mätare som ska användas. Fastighetsägaren ska bekosta erforderliga anordningar för uppsättning av mätare och sammankoppling med installationen i övrigt.

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av huvudmannen, som har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och frånkoppla mätaren.

Användning av den allmänna avloppsanläggningen

7. Huvudmannen tar emot avloppsvatten från fastighet, vars ägare har rätt att använda den allmänna avloppsanläggningen och som iakttar gällande bestämmelser för användandet, om behovet av avledning inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars beskaffenhet i ej oväsentlig mån avviker från hushållspillvatten samt dagvatten som avviker från normalt regn- eller smältvatten som negativt kan påverka mottagande recipient.

8. Vatten som utnyttjats för värmeutvinning får avledas till den allmänna avloppsanläggningen endast om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger det.
9. Fastighetsägare får inte tillföra avloppet lösningsmedel, avfettningsmedel, färger, olja, bensin eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd, läkemedel eller sura, frätande eller giftiga vätskor och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, vidhäftning, gasbildning eller explosion.

Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45°C får inte tillföras i förbindelsepunkten.

Oavsiktligt utsläpp av sådant slag som anges i första och andra styckena ska utan fördröjning anmälas till huvudmannen.

Bensin-, olje- och fettavskiljare samt sand- och slamfång i gårdsbrunnar och dylikt ska kontrolleras regelbundet och tömmas så ofta att de alltid fyller avsedd funktion. Fastighetsägare får inte tillföra avloppet spillvatten från köksavfallskvarn utan huvudmannens skriftliga medgivande.

10. Värmeuttag ur avloppsvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt avloppsvatten underskrider temperaturen i det av huvudmannen levererade dricksvattnet.
11. Huvudmannen har rätt att tillfälligt begränsa fastighetsägares möjlighet att använda avloppsanläggningen när huvudmannen finner det nödvändigt för att förebygga person- eller egendomsskada samt för reparation, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.
12. Spillvatten får inte tillföras allmän ledning som är avsedd att uteslutande avleda dag- och dränvatten. (Med spillvatten likställs i denna punkt allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer ska avledas till spillvattenledning.)

Dag- och dränvatten får inte tillföras allmän ledning som inte är avsedd för sådant ändamål, om inte huvudmannen av särskilda skäl skriftligen medgivit undantag.

Avleds dag- och dränvatten från fastighet till spillvattenförande ledning får fortsatt tillförsel av sådant vatten inte ske, sedan särskild förbindelsepunkt för ändamålet upprättats och fastighetsägaren underrättats därom, eller om huvudmannen vidtagit åtgärder för avledande av dagvatten utan att förbindelsepunkt för dagvatten upprättats, när huvudmannen meddelat fastighetsägaren att sådana åtgärder har vidtagits.

Huvudmannen bestämmer tidsrymd inom vilken tillförseln ska ha upphört. Undantag från förbudet eller anstånd med att avbryta tillförseln kan medges av huvudmannen om särskilda skäl föreligger.

Har särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten inte upprättats, kan huvudmannen ändå förbjuda dittills tillåten tillförsel av sådant vatten till spillvattenförande ledning. Förutsättningar för detta är dels att avledning kan ske ändamålsenligt på annat sätt, dels att huvudmannen i skälig omfattning ersätter fastighetsägaren dennes

kostnader för erforderlig omläggning. Dag- och dränvatten från fastighet, som nyinkopplas till den allmänna anläggningen, får inte tillföras annan ledning än den huvudmannen bestämmer.

13. Huvudmannen kan i enskilda fall medge utsläpp i den allmänna avloppsanläggningen av avloppsvatten som i ej oväsentlig mån har annan sammansättning än spillvatten från bostäder (hushållspillvatten) vad gäller arten eller halten av ingående ämnen. Huvudmannen bestämmer därvid villkoren för utsläpp av såväl spill- som dagvatten.
14. Fastighetsägare som helt eller delvis använder eller upplåter fastighet till annat än bostadsändamål ska informera huvudmannen om sådan verksamhet som kan påverka beskaffenheten hos avloppsvattnet från fastigheten. Fastighetsägaren ska bekosta de provtagningar och analyser som huvudmannen finner vara nödvändiga för kontroll av avloppsvattnet samt nödvändig utrustning som behövs för att uppfylla ställda kvalitetskrav på avloppsvattnet, som exempel olje- eller fettavskiljare.

Huvudmannen har rätt att fordra att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på avloppsvattnets beskaffenhet och företar kontroll av vattnet genom provtagningar och analyser. Huvudmannen anger hur journalföring och provtagningar ska göras.

15. Vid anslutning till allmänt tryckavloppssystem tillhandahåller och äger huvudmannen LTA-stationen, trots att den oftast placeras inne på fastigheten. LTA-stationens plats bestäms av huvudmannen i samråd med fastighetsägaren. Fastighetsägaren bekostar erforderliga anordningar (schaktning och anläggning av LTA-station) för att sammankoppla LTA-stationen med installationen i övrigt. LTA-stationen ska installeras enligt av huvudmannen framtagna anvisningar. LTA-stationen ska driftsättas av huvudmannen.

Fastighetsägaren äger och är ansvarig för samtliga ledningar fram till förbindelsepunkten samt har tillsynsansvar på LTA-stationen och meddelar snarast fel till huvudmannen. Fastighetsägaren ansvarar för och bekostar elförsörjningen för drift av LTA-stationen. Om LTA-stationen fryser sönder eller skadas på annat sätt ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen för alla kostnader som behövligen reparations- eller återställningsåtgärder medför.

Om fastighetsägarens del av tryckavloppsledningen är igensatt eller är frusen, ska fastighetsägaren svara för reparationskostnaden.

Bräddavlopp från LTA-stationen får inte anordnas.

Kompletterande förklaringar och upplysningar till ABVA 21 finns under Information till fastighetsägare om Ludvika kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning.

Information till fastighetsägare om Ludvika kommuns allmänna vatten- och avloppstjänster

Inledning

Denna information ger förklaringar och kommentarer till de bestämmelser som finns i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412), i det följande kallad vattentjänstlagen, och Allmänna bestämmelser för användning av den allmänna vatten- och avloppsanläggning (ABVA 21) i Ludvika kommun. Samtliga fastighetsägare som är anslutna till den allmänna VA-anläggning i Ludvika kommun är skyldiga att följa de bestämmelser som finns i Ludvika kommuns ABVA 21 (ABVA 21 pkt 1). För att kunna tillgodogöra sig innehållet i denna information är det nödvändigt att ha tillgång till ABVA 21.

Vattentjänstlagen reglerar förhållandet mellan huvudmannen för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen och ägare av fastighet inom verksamhetsområdet för respektive vatten, spillvattenavlopp och dagvattenavlopp.

Huvudman för den allmänna VA-anläggningen

Huvudman för den allmänna VA-anläggningen i Ludvika kommun är Wessman Vatten & Återvinning AB, helägt kommunalt bolag, nedan kallad huvudmannen. I samverkan mellan Ludvika och Smedjebacken utförs VA-kompetensen av WessmanBarken Vatten och Återvinning AB (WBAB) på uppdrag av huvudmännen.

Verksamhetsområde

Kommunens allmänna vatten- och avloppstjänster bedrivs inom ett fastställt geografiskt område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän va-anläggning. Beslut om verksamhetsområde tas av kommunfullmäktige. Uppgift om verksamhetsområdet finns hos huvudmannen. Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, ABVA och VA-taxa gäller endast inom verksamhetsområdet.

Fastighetsägare

Med fastighetsägare avses i vattentjänstlagen (2006: 412), i ABVA 21 (allmänna bestämmelser) och i denna information ägare av fastighet inom VA-anläggningens verksamhetsområde. Enligt vattentjänstlagen jämföras med fastighetsägare bland andra arrendator och tomträttshavare.

Rätten att använda en allmän VA-anläggning är knutet till fastigheten och inte till fastighetsägaren och består så länge fastigheten består. Detta innebär att det inte går att säga upp ett "VA-abonnemang" och därmed undgå avgiftsskyldighet.

Huvudmannen kan träffa avtal med annan än fastighetsägare om rätt att få använda VA-anläggningen. Konsekvensen av detta blir att det som enligt vattentjänstlagen gäller för fastighetsägaren istället gäller för användaren. Detta innebär att huvudmannen därefter endast kan kräva betalning av den som huvudmannen har träffat avtal med.

Vad ingår i den allmänna VA-anläggningen?

I den allmänna VA-anläggningen ingår vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät, reservoarer och pumpstationer samt andra anordningar som krävs för att VA-anläggningen ska fungera på avsett sätt. I den allmänna VA-anläggningen ingår också servisledningar fram till förbindelsepunkter som huvudmannen har bestämt för varje fastighet.

Vad ingår i fastighetsägarens VA-installation?

Med en fastighets VA-installation menas de ledningar som för fastigheten dragits från förbindelsepunkterna. I installationen ingår även anordningar, till exempel tappventiler och tvättställ, som anslutits till en sådan ledning.

En VA-installation ingår inte i den allmänna anläggningen, om inte annat framgår av vattentjänstlagen, ABVA 21 eller avtal.

Servisledning

Med servisledning menas den ledning som förbinder en byggnad eller en fastighet med en allmän VA-anläggnings ledningsnät. Den delas av förbindelsepunkten i den allmänna anläggningens del och i fastighetens del.

Juridisk ansvarsfördelning

Den juridiska ansvarsgränsen mellan huvudmannens allmänna anläggning och fastighetens VA-installation går i förbindelsepunkten. Med förbindelsepunkt menas den punkt där inkoppling av fastighetens ledningar till den allmänna anläggningen ska ske eller har skett.

Kostnadsfördelning

Huvudmannen svarar normalt för alla arbeten och kostnader för den allmänna anläggningen.

Fastighetsägaren svarar för alla arbeten och kostnader för VA-installationen samt kostnad för eventuell elförsörjning av anordning som tillhandahållits av huvudmannen.

Anordning som behövs endast för en eller några få fastigheter, till exempel anordning för tryckstegring av vatten eller pumpning av avloppsvatten, bekostas av vederbörande fastighetsägare om inte huvudmannen bestämt annat.

Förbindelsepunkters lägen

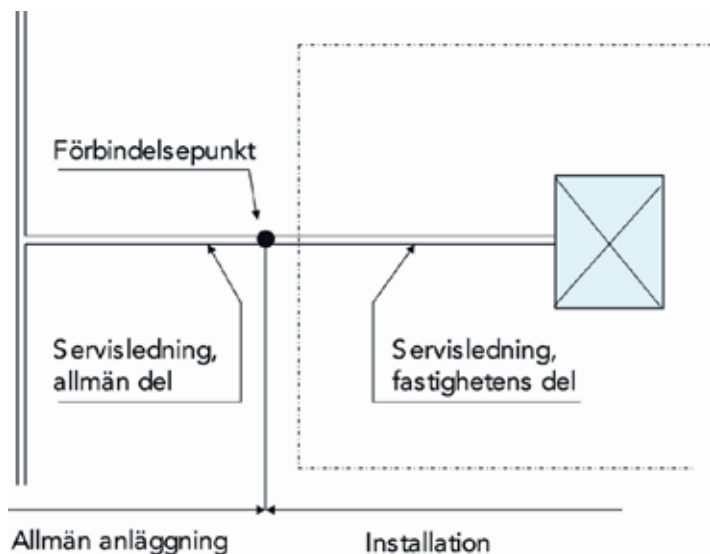
Enligt vattentjänstlagen är det huvudmannen som bestämmer förbindelsepunkter där fastighetens ledningar ska kopplas till VA-anläggningen. Huvudmannen meddelar de nya förbindelsepunkternas läge till fastighetsägaren via VA-karta/nybyggnadskarta. För varje typ av ledning (vatten, spillvatten respektive dagvatten) som ska kopplas till den allmänna anläggningen upprättas det en egen förbindelsepunkt.

Förbindelsepunkterna ligger vanligen i fastighetens omedelbara närhet, ca 0,5 m utanför fastighetsgräns, men huvudmannen kan också ha bestämt och meddelat annat läge. I normalfallet bestäms läget i samråd mellan huvudmannen och fastighetsägaren. I de fall fastighetsägaren inte i tid anmäler sina eventuella önskemål till huvudmannen, får denne acceptera det läge som huvudmannen fastställt.

När uppgift om förbindelsepunkters lägen lämnas för fastighet som ännu inte inkopplats, anges normalt för samtliga servisledningar dimension och planläge samt för avloppsserviser även höjdläge.

För fastigheter belägna utanför fastställt verksamhetsområde och där huvudmannen medger anslutning till allmän VA-anläggning meddelas vanligtvis förbindelsepunktens läge invid huvudledning där huvudmannen har kapacitet för fastighetens VA-försörjning. Fastighetsägaren svarar i detta fall för ordnande av nödvändiga upplåtelse för servisledningar om dessa går över annans mark, servisledningarnas utbyggnad och nödvändiga installationer för framledning av dricksvatten respektive avledning av avloppsvatten.

Ifråga om dagvatten från fastighet kan det ibland förekomma att sådant vatten får avledas till den allmänna avloppsanläggningen utan att fastigheten försetts med en särskild servisledning för detta ändamål. Förbindelsepunkt kan sålunda inte upprättas i detta fall och meddelas fastighetsägaren. Huvudmannen måste emellertid ha vidtagit särskilda åtgärder för sådan avledning och ha underrättat fastighetsägaren om detta.

Anslutning till den allmänna VA-anläggningen

Anmälan om anslutning

Om en fastighetsägare vill ansluta fastigheten till den allmänna anläggningen ska denne göra anmälan om detta hos huvudmannen (*ABVA 21 pkt 3*)

Har fastighetsägaren rätt att använda anläggningen, eller för fastighet belägen utanför fastställt verksamhetsområde där huvudmannen medger anslutning till allmän VA-anläggning, drar huvudmannen fram ledningar till förbindelsepunkterna för vatten och avlopp. Huvudmannen bestämmer efter samråd med fastighetsägaren ledningarnas antal, dimensioner, lägen och utförande.

Inkoppling av två eller flera fastigheters VA-installationer till den allmänna anläggningen i en gemensam förbindelsepunkt för fastigheterna kan beviljas om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl för en sådan lösning. Avtal om detta träffas i sådana fall med huvudmannen. En förutsättning för att en gemensam förbindelsepunkt ska beviljas är att fastigheterna bildat en gemensamhetsanläggning.

Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen i vissa fall rätt till anstånd med att utföra arbetet för att samordningen med andra arbeten inte ska försvåras och för att denne ska kunna följa sin utbyggnadsplan.

Huvudmannen medger inkoppling av fastighetens VA-installation till den allmänna anläggningen när anläggningsavgiften är betald eller om avgiften ska delbetalas, när godtagbar säkerhet ställts. Huvudmannen är dock enligt vattentjänstlagen inte skyldig att låta en fastighet kopplas eller vara kopplad till den allmänna anläggningen om fastighetens installation har väsentliga brister som exempelvis avsaknad av fettavskiljare, oljeavskiljare eller återströmningsskydd.

Huvudmannen har rätt till det tillträde på en fastighet som behövs för att denne ska kunna undersöka en VA-installation och dess användning innan VA-installationen kopplas till den allmänna anläggningen eller annars när det behövs för att huvudmannen ska kunna fullgöra sina skyldigheter.

Huvudmannen själv behöver nödvändigtvis inte göra inkopplingen, utan detta kan efter huvudmannens medgivande överlåtas till fastighetsägarens entreprenör, förutsatt den senare har ett system för kvalitetssäkring för denna typ av arbeten.

Ny förbindelsepunkt

Om fastighetsägaren vill ha en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga och huvudmannen efter ansökan går med på detta, så får fastighetsägaren bekosta den nya servisleddningens allmänna del samt bortkopplingen av den tidigare servisleddningens allmänna del.

Vill huvudmannen upprätta en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga, ska huvudmannen ersätta fastighetsägaren för de kostnader som uppstår med den nya servisleddningen och inkoppling av denna. Ett skäligt avdrag med hänsyn till den tidigare servisleddningens ålder och skick bör göras i båda fallen.

Avgiftsskyldighet

Avgiftsskyldighet för fastighetsägaren inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt och informerat fastighetsägaren om detta. Därutöver krävs att fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för VA, att fastigheten har behov av en vattentjänst och att behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Ibland kan bortledning av dagvatten från en fastighet till den allmänna anläggningen ske utan att förbindelsepunkt upprättats. Har förbindelsepunkt för dagvatten från fastighet inte upprättats, men fastigheten anses i behov av bortledning av dagvatten, inträder avgiftsskyldighet för detta ändamål när huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta.

Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen

Dricksvattnets kvalitet, tryck och mängd

Huvudmannen har bara skyldighet att leverera vatten för hushållsändamål till anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet. Vattnet ska vara av dricksvattenkvalitet enligt livsmedelsverkets föreskrifter. Huvudmannen garanterar inte att visst vattentryck alltid upprätthålls eller att viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras (*ABVA 21 pkt 4*)

Fastighetsägaren ska fortlöpande se till att anordning för vattenmätarens installation fungerar.

Begränsning av vattenleverans

Huvudmannen har rätt att begränsa eller stänga av vattenleveranserna för att förebygga skada samt vid reparationer, tillsyn och liknande omständigheter. (*ABVA 21 pkt 5*)

Vid planlagt leveransavbrott informerar huvudmannen fastighetsägaren om detta på lämpligt sätt, till exempel genom skriftligt meddelande. Vid en mer omfattande akut avstängning kan information ges till exempel genom lokalradion eller via huvudmannens hemsida.

Huvudmannen har även rätt att begränsa eller avbryta vattenleveransen när denne finner det nödvändigt på grund av att fastighetsägarens va-installation har väsentliga brister.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägaren skyldig att minska sin vattenförbrukning efter de anvisningar som huvudmannen lämnar. vattenförbrukning, särskilda kvalitetskrav eller som kräver stora flöden kan inte utan vidare påräkna att huvudmannen kan klara sådana behov om inte detta särskilt avtalats. (ABVA 21 pkt 4)

Andra vatteninstallationer

Återströmningsskydd ska installeras där vatteninstallationen har sådan utformning att vätska kan tryckas/sugas åter från en fastighets installation till den allmänna VA-anläggningen och där fastighetens armaturer/kopplingar ej kan anses uppfylla godtagbar klassning enligt standarden.

Växling från en försörjningsanläggning till en annan, t.ex. från den allmänna anläggningen till egen brunn, får endast vara möjlig om den allmänna anläggningen är skyddad med ett fritt luftgap ("bruten förbindelse") alternativt efter montering av rör och rördelar.

Dricksvatten för andra ändamål

Vatten används även för andra ändamål än hushåll, till exempel i industrier och ibland också som energikälla. Industrier eller andra verksamheter med stor vattenförbrukning, särskilda kvalitetskrav eller som kräver stora flöden kan inte utan vidare påräkna att huvudmannen kan klara sådana behov om inte detta särskilt avtalats. (ABVA 21 pkt 4)

Användning av vatten som energikälla

Att använda vatten som energikälla innebär att vattenanläggningen utnyttjas för ett helt nytt ändamål, som den ursprungligen inte var avsedd eller projekterad för. En användare kan därför inte med stöd av vattentjänstlagen kräva att få använda vatten som levereras genom den allmänna vattenanläggningen för energiutvinning.

Huvudmannen kan efter begäran medge att till viss fastighet levererat vatten får utnyttjas för energiutvinning. Förutsättningen för detta är att den allmänna vattenanläggningen inte utnyttjas i sådan omfattning att leveranssäkerheten för andra ändamål äventyras och att ett avtal träffas mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

Anslutning av sprinklerinstallation

Det förekommer allt oftare att fastighetsägare önskar ansluta en sprinklerinstallation till den allmänna vattenförsörjningsanläggningen. Ändamålet med en allmän vattenförsörjningsanläggning är i första hand att betjäna bostadsbebyggelse och annan bebyggelse med vattentjänster med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön. Detta innebär att en fastighetsägare inte med stöd av vattentjänstlagen kan kräva att få ansluta en sprinklerinstallation.

Om vattenförsörjningsanläggningen har tillräcklig kapacitet och det i övrigt inte bedöms påverka anläggningens funktion och säkerhet kan huvudmannen medge anslutning av sprinkler.

Sådan anslutning regleras genom avtal i vilket framgår förutsättningen, fastighetsägarens skyldigheter och de avgifter som denne ska betala. Om anslutningen medför merkostnader för huvudmannen för att anpassa anläggningen får fastighetsägaren stå för dessa kostnader.

Vattenmätare

Vattenförbrukningen hos fastighetsägare fastställs genom mätning, om inte huvudmannen bestämmer annat. Huvudmannen tillhandahåller och installerar vattenmätaren och är dess ägare. Fastighetsägaren är enligt vattentjänstlagen skyldig att upplåta plats för mätaren samt lämna huvudmannen tillträde till fastigheten när huvudmannen vill kontrollera, ta ned eller sätta upp vattenmätaren. (ABVA 21 pkt 6)

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av huvudmannen, som har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla mätaren. För dessa åtgärder liksom för avläsning ska fastighetsägaren lämna huvudmannen fritt och obehindrat tillträde till mätaren. Har avsättning för mätare utförts innan placeringen godkänts av huvudmannen, är fastighetsägaren, om huvudmannen så kräver, skyldig att svara för och bekosta flyttningen av avsättningen så att mätarens plats kan godkännas av huvudmannen.

Om det misstänks att mätaren visar fel, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen tycker det är nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det. Undersökningen ska bekostas av fastighetsägaren, om denne begärt undersökningen och mätaren godkänns. I annat fall bekostar huvudmannen undersökningen.

Vid undersökning av mätaren bestäms felvisningen i två kontrollpunkter enligt SWEDAC:s föreskrifter om vatten- och värmemätare.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära rättslig prövning av frågan hos Mark- och miljödomstolen.

Fastighetsägare ska vårda vattenmätaren väl och skydda den mot frost och åverkan samt mot återströmning av varmvatten och annan skadlig värmepåverkan. Om så inte sker och mätaren skadas, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen kostnaden för att åtgärda eller byta mätaren.

Fastighetsägare som önskar att vattenmätaren tillfälligt tas ned på grund av frostrisk eller annan orsak ska anmäla detta till huvudmannen, som mot ersättning tar ned och åter sätter upp mätaren.

Ändring av vattenmätarplatsen ska utföras i samråd med och efter medgivande av huvudmannen.

Läckande kranar, toalettstolar, säkerhetsventiler m.m. kan ge mycket hög vattenförbrukning på sikt. Kontrollera därför fastighetens utrustning och läs av vattenmätaren regelbundet.

Fastighetsägare ska vårda vattenmätaren väl och skydda den mot frost och åverkan samt mot återströmning av varmvatten och annan skadlig värmepåverkan. Om så inte sker och mätaren skadas, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen kostnaden för att åtgärda eller byta mätaren.

Fastighetsägare som önskar att vattenmätaren tillfälligt tas ned på grund av frostrisk eller annan orsak ska anmäla detta till huvudmannen, som mot ersättning tar ned och åter sätter upp mätaren.

Ändring av vattenmätarplatsen ska utföras i samråd med och efter medgivande av huvudmannen.

Läckande kranar, toalettstolar, säkerhetsventiler med mera, kan ge mycket hög vattenförbrukning på sikt. Kontrollera därför fastighetens utrustning och läs av vattenmätaren regelbundet.

Användning av den allmänna avloppsanläggningen

Avloppsvatten

Huvudmannen är skyldig att ta emot avloppsvatten från anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet om inte behovet kan tillgodoses bättre på annat sätt. (ABVA 21 pkt 7) Verksamhetsområdet kan avse enbart spillvatten respektive dagvatten eller båda tillsammans.

Med avloppsvatten menas spill-, kyl-, dag- och dränvatten som bortleds från ett område med samlad bebyggelse eller från en begravningsplats.

Med spillvatten menas förorenat vatten som kommer från hushållsändamål exempelvis toaletter, badrum, disk- och tvättmaskiner och liknande.

Karaktern av det spillvatten som kommer från industri och övrig verksamhet ska vara jämförbar med det spillvatten som kommer från hushållsändamål.

Med dagvatten menas tillfälliga flöden av regn- och smältvatten inom bebyggelseområden som når recipient eller reningsverk via hårdgjorda ytor, genomsläpplig mark, diken och VA-anläggning.

Avloppsvattnets beskaffenhet

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars innehåll i ej oväsentlig mån avviker från vanligt hushålls spillvattens. (ABVA 21 pkt 7)

Vätskor, ämnen eller föremål som kan inverka skadligt på ledningsnät eller anläggningens funktion, eller på annat sätt medföra skada eller olägenhet får inte tillföras avloppet.

Exempel på farliga/olämpliga ämnen är, lösningsmedel, avfettningsmedel, färger, oljor, petroleumprodukter, läkemedel, sura/frätande eller giftiga vätskor eller fett i större mängd. Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45°C får inte heller släppas ut i ledningsnätet. (ABVA 21 pkt 9)

Huvudmannen tillämpar det av Dala VA gemensamt upprättade dokumentet "Riktlinjer för utsläpp av avloppsvatten från industrier och andra verksamheter", där några av de ämnen som påverkar avloppshanteringen är angivna med riktvärden som inte bör överskridas.

Att tillföra avloppet från köksavfallskvarn är tillåtet först efter huvudmannens skriftliga medgivande. I ett sådant medgivande föreskrivs villkor för vad som får släppas ut från kvarnen samt vilken avgift som betalas till huvudmannen. (ABVA 21 pkt 9)

Avloppsvatten innehållande kax eller andra liknande sediment från bergvärme- och brunnsborrning får inte tillföras den allmänna avloppsledningen.

Värmeuttag ur avloppsvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt avloppsvatten underskrider temperaturen i det av huvudmannen levererade dricksvattnet. (ABVA 21 pkt 10)

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot vatten som utnyttjats för värmeutvinning, eftersom sådant vatten enligt Vattentjänstlagen inte är att anse som avloppsvatten. (ABVA 21 pkt 8)

I enskilda fall kan huvudmannen medge utsläpp av spillvatten vars innehåll i ej oväsentlig mån avviker i det allmänna ledningsnätet. I ett sådant medgivande föreskrivs villkor för vad som får släppas ut samt om eventuell avgift som ska betalas till huvudmannen. (ABVA 21 pkt 13)

Fastighet som används till annat än bostad

Med hänsyn till kraven på åtgärder för att hindra vattenförorening, är det i många fall nödvändigt för huvudmannen att ha en noggrannare kontroll över vad som avleds till den allmänna avloppsanläggningen från industrier eller annan verksamhet, än vad som gäller för bostadsfastigheter.

Fastighetsägare som använder eller avser att använda den allmänna avloppsanläggningen för annat ändamål än bostad eller som avser att ansöka om prövning av avloppsutsläpp enligt miljölagstiftningen ska samråda med huvudmannen om avloppsvattnets innehåll. (ABVA 21 pkt 14)

Där så behövs, ska egna åtgärder vidtas inom fastigheten innan avloppsvattnet får släppas ut i det allmänna ledningsnätet. Egen åtgärd kan vara avskiljning/behandling av vätskor, ämnen eller föremål, till exempel fett- respektive oljeavskiljare. Skötsel och kontroll ska ske enligt gällande standarder och föreskrifter.

Där så behövs, föreskriver huvudmannen att fastighetsägaren själv, enligt huvudmannens anvisningar och på det sätt och i den omfattning huvudmannen bestämmer, ska föra journal över verksamheten och själv utöva kontroll av avloppsvattnets innehåll. Provtagningar och analyser, som huvudmannen finner nödvändiga för kontroll, bekostas av fastighetsägaren. (ABVA 21 pkt 14)

Huvudmannen kan avtala med någon annan än fastighetsägaren om att få använda anläggningen, exempel på detta kan vara en gemensamhetsanläggning för VA. I sådant fall svarar denna som part i VA-förhållandet för sina skyldigheter gentemot huvudmannen istället för fastighetsägaren.

Dag- och dränvatten

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot dag- och dränvatten från fastighet, i de fall avledning av sådant vatten kan tillgodoses bättre på annat sätt. I vissa fall kan avledning till LOD-anläggning (LOD = lokalt omhändertagande av dagvatten) på den enskilda fastigheten innebära sådan fördel. LOD kan t.ex. innebära att dag- och eller dränvatten avleds till ett så kallat perkolations-magasin (stenkista) på den egna tomten eller att vattnet sugs upp av omgivande gräsytor. Med dag- och dränvatten likställs allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer inte ska avledas till spillvattenförande ledning. Vid behov kan fastighetsägaren rådgöra med huvudmannen.

I ABVA 21 regleras att, om dag- och dränvatten avleds från fastighet till spillvattenförande ledning, får avledningen inte fortsätta sedan särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten upprättats och fastighetsägaren underrättats om detta. (ABVA 21 pkt 12) Huvudmannen kan alternativt ha vidtagit åtgärder för avledning utan att förbindelsepunkt har upprättats och meddelat fastighetsägaren detta.

Huvudmannen bestämmer inom vilken tid som tillförseln ska ha upphört. Undantag från förbudet eller anstånd kan medges av huvudmannen om särskilda skäl föreligger. Ändrar fastighetsägaren installationen så att dag- och dränvattnet avleds till den allmänna dagvattenledningen eller till LOD-anläggning kan huvudmannen i vissa fall bevilja bidrag till kostnaderna för ändringen. En förutsättning för att ett sådant bidrag ska beviljas är att kostnaderna för ändringen avsevärt överstiger genomsnittskostnaden inom området.

Inkoppling av dränvatten till den allmänna avloppsanläggningen

Vid nybyggnad måste bestämmelserna i Boverkets byggregler följas. Innebörden av dessa bestämmelser är att dränvatten från byggnad inte får avledas till avloppsledning, i vilken uppdämning kan förekomma. Uppdämning innebär att en ledning går full och att den fria vattenytan kan stiga i anslutande ledningar. Ställs från huvudmannen kravet att dränvatten ska avledas till dagvattenledning, innebär detta i många fall att dränvatten från byggnader, i första hand sådana med källare, inte kan avledas med självfall. Dagvattenledningar är nämligen normalt dimensionerade så att uppdämning i ledningarna förekommer vid häftigare regn. Den praktiska konsekvensen blir därför att vissa byggnader inte kan förses med källare eller att dränvattnet måste pumpas eller avledas till LOD-anläggning.

LTA-system (Lätt Trycksatt Avloppssystem)

En allmän avloppsanläggning utförs normalt så att fastigheterna kan ansluta sina servisledningar och nyttja anläggningen utan att det krävs särskilda anordningar för fastigheten. Detta är dock inte alltid möjligt. Topografiska förhållanden kan exempelvis göra det omöjligt att avleda spillvatten med självfall till den allmänna anläggningen. Då krävs att pumpar installeras för att anläggningen ska kunna nyttjas på avsett vis. Ett LTA-system (Lätt Tryckavlopp) består av LTA-stationer (*ABVA 21 pkt 15*), ofta en per fastighet, som i de flesta fall placeras inne på fastigheten i anslutning till den bebyggelse som ska betjäna av systemet.

Avgifter

Fastighetsägares avgiftsskyldighet till huvudmannen regleras i taxan för allmänna vattentjänster. VA-taxan innehåller uppgifter om anläggningsavgifter, det vill säga uppgifter om vad nyanslutningar kostar, brukningsavgifter samt uppgifter om avgifter för vanligen förekommande tjänster som huvudmannen tillhandahåller på fastighetsägarens begäran, till exempel servisavstängning.

Huvudmannen kan träffa avtal med ägare till fastighet och andra avgiftsskyldiga i avgiftsfrågor som inte regleras i huvudmannens taxeföreskrifter.

Övrigt

Enligt vattentjänstlagen ska en allmän VA-anläggning användas så att det inte uppkommer olägenhet för huvudmannen eller annan. Det får inte uppstå svårigheter för huvudmannen att uppfylla kraven från miljö- och hälsoskyddssynpunkt eller att i övrigt uppfylla sina åligganden enligt lag eller annan författning eller enligt avtal. Fastighetsägare ansvarar för att VA-installationen, även sådan som inte kräver bygglov, anordnas och utförs så att den fyller kraven enligt Boverkets byggregler.

Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen rätt att undersöka VA-installationen och dess användning. Påträffas allvarliga brister är fastighetsägaren enligt vattentjänstlagen skyldig att rätta till dessa så att det inte uppkommer olägenheter för huvudmannen eller någon annan. Om så inte sker är huvudmannen inte skyldig att låta fastigheten vara kopplad till den allmänna anläggningen.

Om en fastighets VA-förhållanden påtagligt avviker från de förhållanden som i övrigt råder i en allmän VA-anläggnings verksamhetsområde, får huvudmannen träffa avtal med fastighetsägaren om särskilda villkor för att använda VA-anläggningen.

Anmäl ändringar

Fastighetsägare ska på begäran lämna huvudmannen underlag för avgiftsberäkning. Dessutom ska fastighetsägare självmant anmäla sådan ändring av VA-installationen eller annat förhållande, som enligt taxan kan ha betydelse för avgiftsberäkningen.

Anmäl ägarbyte

Fastighetsägare ska utan dröjsmål underrätta huvudmannen när fastigheten övergår till ny ägare samt uppge den nye ägarens namn, adress och tillträdesdag.

Vattenavstängning

Har fastighetsägare försummat att betala VA-avgift eller i övrigt försummat sina skyldigheter enligt vattentjänstlagen och är försummelsen väsentlig, har huvudmannen rätt att stänga av vattentillförseln till fastigheten. Avstängning kan ske om rättelse inte kunnat åstadkommas genom skriftlig uppmaning och avstängningen inte medför olägenhet för människors hälsa.

Fastighetsägaren ska till huvudmannen betala avgift enligt taxa för såväl avstängning som återinkoppling.

Risk för källaröversvämning

I hus med källare, särskilt där källaren har golvbrunnar, finns alltid en risk för översvämning. Vid häftiga regn eller vid snösmältning kan den allmänna huvudledningen överbelastas och vatten kan komma in bakvägen i avloppsserviser och upp genom golvbrunnar. Tillfälligt stopp i en huvudledning, kan ibland medföra att ett flertal fastigheter drabbas av en källaröversvämning. Det kan till exempel inträffa som en följd av strömavbrott eller haveri i en pumpstation, skada på ledning, eller att främmande föremål tillförts ledningsnätet.

Vid sidan av överbelastning, förorsakad av nederbörd, är stopp i servisledningen en vanlig skadeorsak. Stoppen kan bero på flera orsaker, ofta på att trädrötter har trängt in i servisledningens skarvar. Rotinträngning kommer främst från lövträd på den egna tomten. Vid stopp i servisledningen begränsas översvämningen till den egna fastigheten.

En annan vanlig orsak till översvämning är att tomten lutar in mot fastigheten. Vid nederbörd eller snösmältning kan då dagvatten (regn och smältvatten) rinna ner via källartrappan eller garagedfarten och orsaka en översvämning.

Förebygg vattenskador

Fastighetsägare bör i eget och eventuella hyresgästers intresse i största möjliga utsträckning förebygga skador inom fastigheten till följd av tillfällig dämning eller stopp i ledningsnätet.

Följande åtgärder kan förslagsvis vidtas:

- Placera inte föremål och varor som är värdefulla och känsliga för fukt i källaren.
- Kontrollera att avstängningsbara golvbrunnar är stängda och att automatiska bak-vattenventiler där sådana finns fungerar. Rörinstallatör kontaktas om misstanke finns att avloppets avstängningsanordningar inte fungerar.
- De golvbrunnar i källaren som inte är avstängningsbara förses med tättslutande lock då dessa inte nyttjas eller ersätt dem med avstängningsbara golvbrunnar.
- Kontrollera att marken lutar från byggnad så att smältvatten och nederbörd inte leds mot byggnad.
- Nedfarter till garage och andra utrymmen förses med tak och/eller invallas.
- Kontrollera att interna avlopps- och dräneringspumpar och eventuella nivågivare d:o fungerar.
- Kontrollera alla brunnar på tomten. Glöm inte att tömma dräneringsbrunn och kontrollera dräneringens funktion regelbundet!

Även om ovan nämnda åtgärder vidtagits, är man ändå inte fullständigt skyddad mot källaröversvämning.